

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

תכנית משרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

תהליכים תומכי מסחר בין-לאומי:

פיקוח על מדבירים

פיקוח על יצרני אריזות עץ

דצמבר 2017

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

תכנית משרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

הכרה במדבירים וביצרני אריזות עץ

דצמבר 2017

אושר על ידי הרגולטור:

פרופ' עבד גרה, מנהל השירותים להגנת הצומח ולביקורת

אושר לביצוע על ידי:

שלמה בן אליהו, מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר

עורך:

ארנון אביטל, תחום מדיניות רגולציה – החטיבה למחקר, כלכלה
ואסטרטגיה

תקציר מנהלים

מסמך זה הוא תכנית ביצועית של משרד החקלאות ופיתוח הכפר להפחתת הנטל ברגולציה הנוגעת לפיקוח על מדבירים ולפיקוח על יצרני אריזות עץ.

במסגרת מסחר בין לאומי בטובין, נקבעו כללים לגבי ביצוע טיפולים פיטוסניטריים (נגד נגעים) במשלוחים מיובאים ומיוצאים, על ידי מדבירים מורשים. בנוסף, ישנם כללים ודרישות לגבי יצרנים של אריזות עץ (לרבות משטחי עץ) המשמשים לאריזה ולשינוע הסחורות. הרגולטור מפקח על המדבירים ועל יצרני אריזות העץ.

במסגרת גיבוש התכנית עלה כי קיים קושי כיום לבצע את טיפולי ההסגר הדרושים עקב מספר קשיים, כגון: יכולת לאטום את המכולות ואי הימצאות מים וחשמל זמינים. על כן המשרד מקים מתקן ייעודי ניסיוני לביצוע טיפולי הסגר בנתב"ג ובמסגרת התכנית יבחן את אפשרות הקמת מתקנים נוספים גם בנמלי הים.

בנוסף ספר הטיפולים המכיל את פירוט הטיפולים הדרושים ואופן ביצוע כל טיפול ביבוא אינו מעודכן ואינו מכיל את הטיפולים הדרושים עבור תהליכי היצוא. הדבר גורם לכך שעל המדביר לפנות פעמים רבות אל הרגולטור לצורך בירור הטיפול הדרוש ואופן הביצוע שלו. לכן ספר הטיפולים יעודכן על מנת למנוע את הצורך לפנות אל הרגולטור.

עוד עלה במסגרת התכנית כי נהלי הרגולטור הנוגעים להכרה במדבירים ולפיקוח על יצרני אריזות העץ אינם מעודכנים די הצורך, וכי יש דרישות של הרגולטור שאינן מפורטות בהן. על כן במסגרת התכנית יבצע הרגולטור עדכון של נהלים אלו וכן יבוצע תהליך שיתוף ציבור טרום פרסומן.

התכנית צפויה לשפר את יכולת העמידה של המדבירים ויצרני אריזות העץ בדרישות הרגולטור וכן לפשט ולקצר את התהליך הלוגיסטי הכרוך בתהליכי היבוא והיצוא.

התכנית צפויה לקצר את זמני ההמתנה ב-89% ולהפחית 17% מן העלויות הישירות. בסך הכל צפויה הפחתה של 35% מכלל העלויות הבירוקרטיות הישירות.

תמצית הצעדים מתוך התכנית

צעדים	סוגיות
פיקוח על מדבירים	
<ul style="list-style-type: none"> הקמת מתקן טיפולים ניסיוני לביצוע טיפולי הסגר בנתב"ג כפיילוט. בחינת היתכנות ההקמה של מתקני טיפול נוספים בנמלי הים באמצעות חברת יעוץ. 	<p>היעדר תנאים מתאימים לביצוע הטיפולים בנמלים.</p>
<ul style="list-style-type: none"> במסגרת נוהל המדבירים יובהר כי הדרישה לאיטום המכולה באמצעות ניילון בזמן הטיפול חלה רק באחד כאשר מדובר בהשמדה של התוצרת או כאשר זוהו ויזואלית נגעי הסגר על ידי מפקח ממשלתי או במקרים שבהם המכולה אינה אטומה. 	<p>דרישה לאיטום המכולה בעת ביצוע טיפול הסגר.</p>
<ul style="list-style-type: none"> יפורסם ריענון ליבואנים של הדרישות הנוגעות לסידור המכולות לקראת טיפול ביבוא, שיופץ ליבואנים ולעמילי המכס, וכן תוגבר האכיפה על אופן סידור המכולות ע"י מפקחי ההסגר. 	<p>היעדר אכיפה על סידור מכולות היבוא הדורשות טיפול הסגר בהתאם לדרישות.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ספר הטיפולים יעודכן כך שיפורטו בו כלל הטיפולים הדרושים ביבוא וביצוא. 	<p>צורך לפנות אל הרגולטור כדי לברר את דרישות טיפולי ההסגר.</p>
<ul style="list-style-type: none"> תבוטל הדרישה מהמדבירים לכתוב נוהל עבודה, ובמקומה הם יידרשו לעמוד בנוהל שכתב הרגולטור. 	<p>דרישה לכתיבת נוהל עבודה לצורך קבלת הכרה.</p>
<ul style="list-style-type: none"> יוארך תוקף תעודות ההכרה לשלוש שנים. 	<p>תוקף קצר לתעודת ההכרה במדבירים</p>
<ul style="list-style-type: none"> ייערך מפגש עם חברות ההדברה, לצורך עדכון בשינויים, הצגת הנוהל המעודכן וליבון סוגיות שבמחלוקת שעלו במהלך תהליך מיפוי העומסים. 	<p>שיתוף הציבור בעדכוני הנוהל.</p>
פיקוח על יצרני אריזות עץ	
<ul style="list-style-type: none"> יפורסמו הנחיות מעודכנות המפרטות את הדרישות לפיקוח על יצרני אריזות העץ ליצוא. 	<p>חוסר וודאות לגבי דרישות הרגולטור.</p>
<ul style="list-style-type: none"> תבוטל הדרישה מיצרני אריזות העץ לכתוב נוהל עבודה, ובמקומה הם יידרשו לעמוד בהנחיות שכתב הרגולטור. 	<p>דרישה לכתיבת נוהל עבודה לצורך אישור כמפעל אריזות עץ</p>

תוכן עניינים

3 תקציר מנהלים
5 רקע כללי
6 חלק א' – פעילות הרגולטור
13 חלק ב' – סיכום תהליך השיח מול בעלי העניין
14 חלק ג' – תכנית המשרד להפחתת הנטל הרגולטורי
21 נספח א' – כימות הפחתת עלויות הרגולציה
22 נספח ב' – פירוט הסוגיות הרגולטוריות שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית
23 נספח ג' – תכנית עבודה לביצוע התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

רקע כללי

בעקבות החלטת ממשלה מס' 2118, מתאריך 22.10.2014, שעניינה 'הפחתת הנטל הרגולטורי', נדרשים כלל משרדי הממשלה לבצע תכניות להפחתת הנטל הרגולטורי. מסמך זה מציג את עיקרי הנושאים שעלו בתהליך ואת תכנית משרד החקלאות ופיתוח הכפר ("משרד החקלאות" או "המשרד") להפחתת הנטל הרגולטורי המוטל על הציבור בתחום פיקוח על מדבירים ופיקוח על יצרני אריזות עץ.

תכנית זו גובשה על ידי הרגולטור ותבוצע על ידו בכפוף לכל דין.

חלק א' – פעילות הרגולטור

א. מבוא: האינטרס הציבורי ועיקרי הפעילות של הרגולטור

1. תחום יצוא באגף ההסגר ("הרגולטור") בשירותים להגנת הצומח ולביקורת ("הגנ"צ") אחראי במשרד החקלאות ופיתוח הכפר על הכרה במדבירים לצורך ביצוע טיפולי הסגר וכן על הפיקוח על יצרני אריזות עץ.

2. הכרה במדבירים:

2.1. טיפול הסגר הוא טיפול הדברה המבוצע לתוצרת חקלאית על מנת להשמיד נגעים שקיימים או שיש חשד שקיימים בה, וזאת רק כשיש דרישה רשמית של מדינת היעד או המדינה המייבאת לטיפול בתוצרת. טיפולי ההסגר מבוצעים על ידי מדבירים. הליך ההכרה המדבירים לצורך ביצוע של טיפולי הסגר, מאפשר למדבירים שקיבלו הכרה לבצע טיפולי הסגר ללא נוכחות מפקח מטעם הרגולטור.

2.2. מטרת תהליך ההכרה היא לוודא שיש למדבירים הכשרה וידע מקצועי מתאים, וכן כי ברשותם הציוד הדרוש לביצוע הטיפולים באופן מיטבי. הכלים המרכזיים המשמשים את הרגולטור לצורך מתן ההכרה הם אישור נוהל העבודה של המדביר וכן וידוא אופן ביצוע הטיפולים על ידי המדביר בשטח.

2.3. הרגולטור אמון העל האינטרסים הציבוריים הבאים:

2.3.1. בתהליכי היבוא הרגולטור מגן על בריאות הצומח ופועל כדי למנוע חדירת נגעים למדינת ישראל.

2.3.2. בתהליכי היצוא הרגולטור פועל על מנת לאכוף את דרישות מדינת היעד ולמנוע את חדירתם של נגעים לשטחיהן על גבי תוצרת צמחית ישראלית.

3. הכרה ביצרני אריזות עץ:

3.1. מרבית תהליכי היבוא והיצוא של סחורה בישראל ובעולם נעשים באמצעות אריזות עץ, כגון: משטחים, ארגזים וכלובים. כיון שאריזות אלו עשויות עץ הן עלולות לשאת ונגעים וכתוצאה מכך לסכן את בריאות הצומח במדינה אליה מיוצא המשלוח. כמענה לכך נקבע תקן בינלאומי אשר נקבע על ידי ה-IPPC¹ בשם ISPM 15 ("התקן"), שמגדיר את הדרישות לשימוש באריזות עץ במסחר בינלאומי. במסגרת התקן מוגדר שניתן להשתמש באריזות עץ רק לאחר שעברה טיפול הדברה (או באידוי), או לחלופין שחומר הגלם המיובא עבר טיפול מתאים במדינת המקור² שממנו נבנתה האריזה. מדינת ישראל, מתוקף חברותה ב-IPPC ולאוור דרישות של מדינות רבות בעולם, אימצה תקן זה כתקן מחייב והיא פועלת לאכוף אותו.

3.2. הרגולטור אמון על קביעת המדיניות בתחום פיקוח, כאשר תהליכי הפיקוח והאישור מבוצעים על-ידי שירות הביקורת בהגנ"צ.

3.3. תהליך האישור נועד לוודא שיצרני האריזות יטפלו באריזות העץ ובחומרי הגלם בהתאם לדרישות התקן. הרגולטור מוודא שיש ברשות היצרנים את המידע והאמצעים לבצע את הטיפולים וכן בודק שלאחר הטיפול האריזות יסומנו בהתאם לתקן, כך שניתן יהיה לזהות שהן עברו טיפול כנדרש.

¹IPPC (International Plant Protection Convention) - האמנה הבין לאומית להגנה על הצומח. ארגון המזון והחקלאות של האום (FAO) מרכז את הפעילות מכוח האמנה ומפעיל מזכירות המשמשת כארגון גג עולמי של כל ארגוני הגנת הצומח המדינתיים.
² חומר גלם זה נקרא עץ KD.

- 3.4 הרגולטור אמון העל האינטרסים הציבוריים הבאים :
- 3.4.1 בתהליכי היבוא הרגולטור פועל להגן על בריאות הצומח ולמנוע חדירת נגעים למדינת ישראל על גבי אריזות העץ.
- 3.4.2 בתהליכי היצוא פועל הרגולטור לאכוף את דרישות מדינות היעד ולמנוע חדירת נגעים לשטחן.

ב. הבסיס החוקי לפעילות הרגולטור

- 3.5 הסמכות לפקח על טיפולים במשלוחי יבוא מוסדרת בחוק הגנת הצומח, התשט"ז - 1956, ובתקנות שהותקנו מכוחו: תקנות הגנת הצומח (יבוא צמחים, מוצרי צמחים, נגעים ואמצעי לוואי), התשס"ט - 2009 ("תקנות היבוא"). במסגרת תקנות היבוא הוקנתה לרגולטור סמכות להורות על ביצוע טיפולים למניעת נגעים, לרבות טיפולי איוד שמפורטים בתוספת הראשונה.
- 3.6 הסמכות לפקח על טיפולים במשלוחי יצוא ולפקח על יצרני אריזות עץ מקור הסמכות הוא החוק לפיקוח על יצוא הצמח ומוצריו, התשי"ד - 1954, והתקנות שהותקנו מכוחו: תקנות לפיקוח על יצוא הצמח ומוצריו, התשל"ט - 1979. במסגרת התקנות הוקנתה לרגולטור סמכות לבדוק את היבטי האיכות ובריאות הצמח של תוצרת צמחית מיוצאת. הטיפוליים במשלוחי היצוא והפיקוח על יצרני אריזות העץ נועדו להגן על בריאות הצומח.
- 3.7 בנוסף פעילותו של הרגולטור מתבססת על הנהלים הבאים :
- 3.7.1 נוהל דרישות ממדבירים לצורך קבלת הכרה לביצוע טיפולי הסגר – 24.1.2013 ("נוהל המדבירים");
- 3.7.2 נוהל טיפולי הסגר-פיקוח ויישום – 12;
- 3.7.3 הנחיות לסימון אריזות עץ ליצוא לפי תקן ISPM 15 – 2017 ("נוהל אריזות העץ").

ג. הפעילות המפוקחת ומאפייני קהל היעד

4. יבוא ויצוא של צמחים ומוצרי צמחים, מצריכים לעיתים טיפולי הסגר, שמטרתם להקטין את הסיכון לחדירת נגעים במשלוח או לפגוע בכושר הריבוי של הצמח, על מנת שלא יוכל להתרבות בשטח מדינת ישראל. טיפולים אלה יכולים להתבצע בארץ המקור, במהלך ההובלה, בנמל הכניסה עם הגעת המשלוח, או באתר אחר בארץ שאושר לשם כך.
5. טיפולי הסגר מבוצעים כתוצאה ממספר סיבות :
- 5.1 בתהליך יבוא, כאשר קיימת דרישה לביצוע טיפול הסגר – במסגרת הליך הערכת הסיכונים לצורך אישור יבוא של תוצרת צמחית ומוצרים מן הצומח נקבע לעיתים כי התוצרת תאושר ליבוא לישראל בכפוף לביצוע טיפול הסגר לאחר הגעת המשלוח;
- 5.2 בתהליך יבוא, כאשר נמצאו נגעים במשלוח בעת בדיקתו בנמל הכניסה – משלוחי תוצרת צמחית טרייה נבדקים בנמל בעת כניסתם לישראל. לעיתים, בעת ביצוע בדיקות אלו, נמצא כי התוצרת נגועה. במקרים אלו יכול המפקח לשחרר את הסחורה בכפוף לביצוע טיפול הסגר לצורך השמדת הנגע.

5.3. בתהליך יבוא, בעת הגעת משלוח המכיל צמח, מוצר צמח, נגע או אמצעי לווואי אסורים ביבוא אשר דורשים השמדה – לעיתים מגיעים לנמל משלוחים אשר אינם מאושרים לכניסה לישראל. במקרים אלו המשלוחים מועברים להשמדה. ההשמדה מבוצעת באמצעות טיפול הסגר.

5.4. בתהליך יבוא, כאשר יש צורך בפגיעה בחינניות הצמח למניעת השימוש בו כחומר ריבוי – הגני"צ מאשרים באופן קפדני את כניסתם של חומרי ריבוי לישראל, היות שהם מהווים גורם בעל פוטנציאל סיכון גבוה להפצת נגעים בישראל מכיוון שהם מיועדים לשתילה. לעיתים הרגולטור מגדיר כי יש צורך בביצוע טיפול הסגר לתוצרת, על מנת לשלול את היכולת להפיק ממנה חומר ריבוי.

5.5. בתהליך יצוא, כאשר קיימת דרישה של מדינת היעד לביצוע טיפול – בדומה להליך הערכת הסיכונים שמבוצע בישראל לצורך יבוא של תוצרת צמחית, מבוצע מקביל במדינות בחו"ל. במקרים רבים, במסגרת הליך הערכת הסיכונים שמבוצע במדינות היעד, מאושרת התוצרת הישראלית ליצוא אליה, בכפוף לביצוע טיפול הסגר;

5.6. בתהליך יצוא, עבור אריזות העשויות מעץ – בהתאם לתקן שקבע ארגון ה-IPPC כמפורט בסעיף 3.1.

6. סוגי טיפולי ההסגר העיקריים הם:

6.1. איוד בתכשיר הדברה בצורת גז – כגון: מתיל ברומיד, פוספין וכד'. טיפולים אלו מבוצעים על ידי הזרמת גז לחלל בו נמצאת התוצרת והשהייתו בחלל זה לפרק זמן מסוים. טיפולי איוד הם הנפוצים ביותר מבין טיפולי ההסגר, עקב יעילותם הרבה בקטילת נגעים ובכושר חדירתם הגבוה.

6.2. טיפולי חום וטיפול קור – טיפולים אשר מבוצעים באמצעות קירור או חימום החלל בו נמצאת התוצרת לטמפרטורה גבוהה או נמוכה (בהתאמה).

6.3. טיפול בתכשיר הדברה בצורה נוזלית – טיפולים המבוצעים באמצעות ריסוס או טבילה של התוצרת.

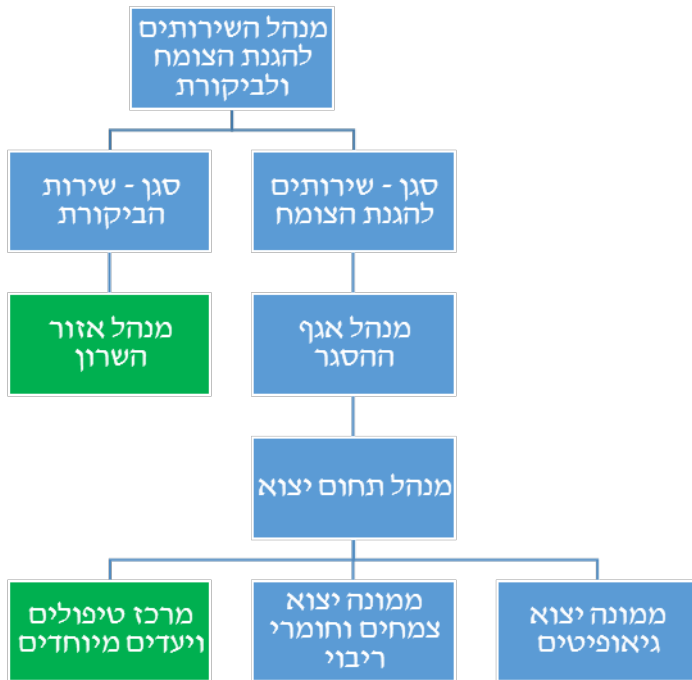
7. הרגולציה בתחום הפיקוח על המדבירים חלה על עוסקים בהדברה. חלק מן המפוקחים הם חברות גדולות המעסיקות עשרות עובדים וחלק מהם מדבירים פרטיים. כיום מוכרות ע"י הרגולטור כ-15 חברות. הרגולטור קבע שרישיון ההדברה מן המשרד להגנת הסביבה מהווה תנאי סף לקבלת הכרה כמדביר לביצוע טיפולי הסגר.

8. הרגולציה בתחום הפיקוח על יצרני אריזות עץ חלה על אריזות עץ המשמשות ליצוא, כגון: משטחים, תיבות. מכיוון שהאריזה עצמה עלולה לשאת נגעים על גביה נקבע תקן שנועד להגדיר את אופן הטיפול באריזות עץ אלו. במסגרת כך מחויב העץ בשלב חומר הגלם או בשלב האריזה הסופית לעבור טיפול הסגר אשר ידביר את קיומם של המזיקים על גבי העץ.

9. כיום ישנם כ-90 מפעלים מאושרים לייצר אריזות עץ ליצוא. מפעלים אלו משתמשים בשירותיהם של המדבירים המוכרים לצורך חיטוי אריזות העץ (במידה והם מעוניינים לטפל באריזות העץ באמצעות מתיל ברומיד, ולא באמצעות טיפול חום).

ד. מבנה היחידה

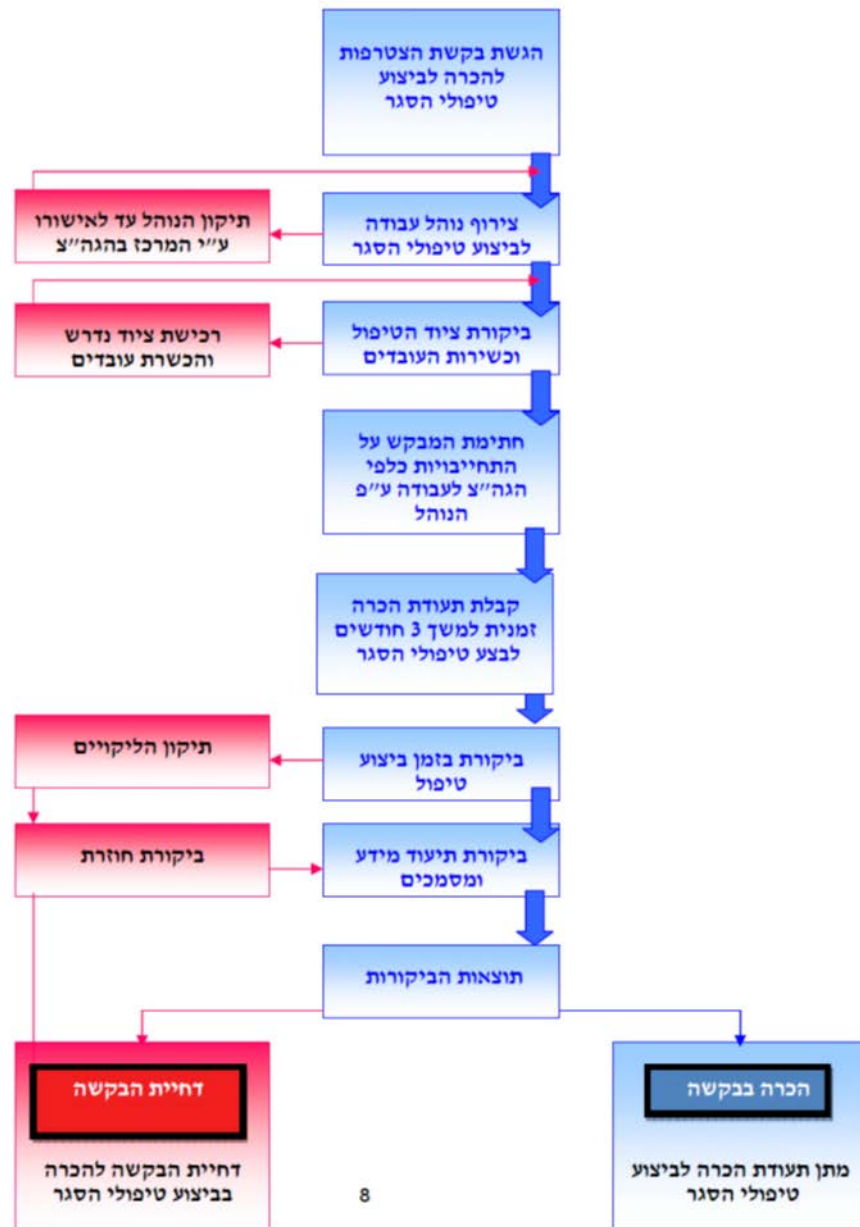
10. הרגולטור פועל תחת אגף הסגר צמחים ("ההסגר") ואילו המבקר פועל תחת שירות הביקורת, כמפורט בתרשים להלן:

ה. תיאור פעילות הרגולטור

1. תהליך פיקוח על מדבירים

11. תהליך הפיקוח על מדבירים מבוצע על פי השלבים המתוארים בתרשים הבא :

12. מדביר שמעוניין לקבל הכרה כמדביר מאושר לביצוע של טיפולי הסגר נדרש להגיש בקשה להכרה באמצעות טופס "בקשה לקבלת הכרה לביצוע טיפולי הסגר" ובו מפורטים פרטים אודותיו ושיטות העבודה על פיהן הוא פועל. אל הבקשה הדביר נדרש לצרף: רישיון הדברה על שמו; במקרה של חברה/עסק שיש לו עובדים לצרף רשימת עובדים וכן את רישיונות ההדברה שלהם; רישיון עסק; נוהל ביצוע טיפולי הסגר לפי הדרישות הספציפיות לכל טיפול; התחייבות חתומה אשר בה מצהיר המדביר כי הוא מתחייב לעמוד בכל דרישות נוהל המדבירים.

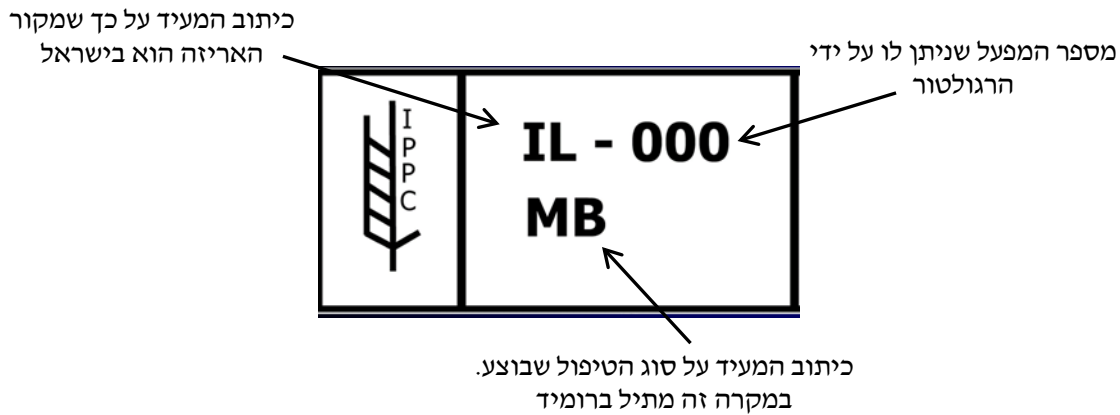
13. לפי הטופס, על המדביר לצרף נוהל ביצוע טיפולי הסגר. עליו לכתוב את הנוהל בהתאם להוראות המופיעות בנוהל המדבירים. הוראות אלו מתייחסות לאופן ביצוע הטיפול, לסביבת העבודה בה מבוצע הטיפול, דרישות לשילוט בזמן הטיפול, אופן תיעוד המסמכים וחובת דיווח לרגולטור על ביצוע טיפולים.
14. לאחר קבלת כלל המסמכים, הרגולטור בודק את תוכן נוהל הביצוע שנכתב על ידי המדביר, ומשיב למדביר רשימת ליקויים לתיקון בנוהל. תכתובת זו בין הרגולטור למדביר מתנהלת מספר פעמים, עד שהנוהל נכתב לשביעות רצונו של הרגולטור.
15. לאחר אישור הנוהל הרגולטור מבצע ביקורת אצל המדביר על מנת לוודא את רמת הציוד המצוי בידיו. במידה והציוד נמצא תקין הרגולטור מעניק למדביר תעודה הכרה זמנית לשלושה חודשים.
16. במהלך שלושה חודשים אלו מבצע הרגולטור ביקורת על אופן ביצוע הטיפול ע לדי המדביר כדי לוודא שהוא בקיא באופן ביצוע הטיפולים ומבצע אותם ע לפי דרישות נוהל המדבירים. בנוסף בודק הרגולטור את אופן תיעוד המסמכים על ידי המדביר וכי הם מבוצעים בהתאם לדרישות.
17. אם נמצאו ליקויים, הרגולטור מנפיק למדביר רשימת ליקויים לתיקון, ומתאם איתו ביקורת חוזרת. אם הכל נמצא תקין, המדביר מקבל תעודת הכרה קבועה לביצוע טיפולי הסגר.
18. לאחר קבלת תעודת ההכרה רשאי המדביר לבצע טיפולי הסגר באופן עצמאי, כאשר כאמור, קיימת חובת דיווח לרגולטור על כל ביצוע של טיפול הסגר. דיווח זה נועד לאפשר לרגולטור לדעת מתי מבוצעים טיפולים לצורך מעקב וכן לצורך ביצוע ביקורות פתע תקופתיות.

ה.2. תהליך פיקוח על יצרני אריזות עץ

19. יצרן אריזות עץ אשר מעוניין לקבל הכרה כיצרן אריזות עץ נדרש להגיש למבקר שני טפסים: "טופס בקשה להסכמת יצרן אריזות עץ" – במסגרתו נדרש המפעל למלא מספר פרטים אודות המפעל, וכן "טופס התחייבות יצרן אריזות עץ" – במסגרתו מתחייב יצרן אריזות העץ לפעול על פי נוהל אריזות עץ.
20. בנוסף נדרש יצרן אריזות העץ לכתוב נוהל עבודה פנימי אשר המכיל בתוכו את עקרונות נוהל אריזות העץ. בין השאר נדרש המפעל להתייחס לנקודות הבאות בנוהל: מינוי אחראי לבקרת התהליך במפעל; ניהול מערך בקרת איכות ליצור אריזות העץ; תיאור תהליך הייצור; שם חברת ההדברה המוכרת על ידי הגה"צ שתבצע את הטיפול; חובה לתיעוד מסמכים: אישור הדברה, הסמכות, תעודות משלוח; חובה לטיפול בעץ אך ורק באמצעות שיטות טיפול אשר מקובלות על הרגולטור; התייחסות לאריזות משופצות.
21. המבקר מגיע אל היצרן לצורך אישור המפעל. בעת הגעתו מוודא המבקר כי היצרן עובד בהתאם לנוהל העבודה שהוגש לרגולטור.
22. בנוסף מוודא המבקר כי בידי החברה האמצעים הדרושים לצורך ביצוע העבודה באופן הדרוש:
- 22.1. איזור אחסנה נפרדים לחומר לפני טיפול ולחומר אחרי טיפול.
- 22.2. מוודא מצב תקין של מקום הייצור -ניקיון סניטציה מקומות מסודרים לאחסון חומר גלם וחומר מטופל שילוט וכו'
23. אם הבדיקה של המבקר נמצאה תקינה, למפעל מוענקת תעודת הסמכה, המעידה על כך כי הוא מאושר ליצור אריזות עץ על פי התקן. בנוסף מונפק ליצרן מספר מפעל. את מספר המפעל נדרש היצרן לציין על גבי אריזות העץ שהוא מייצר. תעודת ההסמכה הראשונית הינה זמנית ותוקפה 3 חודשים בלבד. לאחר מבדק שני תקין

מקבל היצרן תעודת הסמכה שנתית, במידה והמבקר מוצא ליקויים בביקורת שלו, הוא מנפיק למפעל דוח ליקויים ומגיע לבצע ביקורת פעם נוספת לאחר תיקון הליקויים.

24. הסימון על גבי אריזת עץ נדרש להיראות כך:

25. לאחר קבלת תעודת ההסמכה הני"ל, המפעל מאושר לייצר ולסמן משטחים ללא הגבלה כל זמן שהתעודה בתוקף.

26. במהלך שנת עבודה קלנדרית מתבצעת ביקורת תקופתית על ידי המבקר. בביקורת זו בודק המבקר את אותם הקריטריונים שנבדקים בעת מתן ההסמכה. במידה ונמצא שהיצרן עדיין פועל בהתאם לנוהל העבודה שנכתב על ידו, וכי בידיו את כלל האמצעים הדרושים לצורך הטיפול והסימון במשטחים, וזאת בכל הביקורות שנעשו על ידי המפקחים באותה השנה מונפקת לו (בסוף השנה הקלנדרית) תעודה לשנה הקלנדרית הבאה.

1. רגולציה ורגולטורים משיקים

27. אגף בקרת חומרי הדברה ומזיקים במשרד להגנת הסביבה – אגף זה הינו האגף אשר אחראי על תהליכי הרישוי של המדבירים. אגף זה הוא המנפיק למדבירים את ההיתר המדביר, אשר מהווה תנאי לקבלת הכרה לטיפולי הסגר מן הרגולטור.

2. תהליכים רגולטוריים ראויים לציון

28. ראוי לציין כי מהות תהליך ההכרה במדבירים מהווה שיפור שירות משמעותי עבור ציבור היצואנים והיבואנים. לפני קיומו של הליך ההכרה במדבירים, הייתה חובה לנוכחות של הרגולטור בעת ביצוע הטיפול. אך כיום, תהליך ההכרה מייתר את הצורך בנוכחות הרגולטור, ומאפשר ליצואן או ליבואן לתאם באופן ישיר מול המדביר מתוך רשימת המדבירים המוכרים, ובכך גם חוסכת את הצורך במעורבותו של הרגולטור בתהליך.

29. עוד יש לציין כי נהלי הרגולטור כתובים באופן בהיר וברור. נהלי אלו מפורסמים באינטרנט לכל דורש, מה שמגדיל את שקיפות דרישות הרגולטור ומגביר את בהירות הדרישות לציבור.

חלק ב' – סיכום תהליך השיח מול בעלי העניין

השיח מול בעלי העניין נעשה על ידי תחום מדיניות רגולציה. איסוף המידע נעשה בשלושה שלבים. בשלב הראשון נערכו שיחות, סיורים ופגישות עם בעלי העניין בכדי ללמוד על התהליך מנקודת מבטם ובכדי לזהות עומסים רגולטוריים. בשלב השני נערכו שולחנות עגולים שכללו דיונים על התהליך והעומסים בהם נתקלו בעלי העניין. בשלב השלישי נערכו ראיונות ופגישות השלמה. מיפוי העומסים נעשה לפי המדריך הממשלתי להפחתת הנטל הרגולטורי. להלן תיאור תמציתי של תהליך איסוף המידע בציר בעלי העניין.

30. תחילה בוצע מיפוי של בעלי העניין הרלוונטיים. נמצא שבעלי העניין שמושפעים מן התהליך הם חברות ההדברה ויצרני אריזות העץ בנוסף, הרגולציה משפיעה בעקיפין גם על קהל היבואנים והיצואנים.
31. לאחר זיהוי המאפיינים המרכזיים של בעלי העניין יחד עם הרגולטור, נעשתה פנייה באמצעים הבאים:
 - 31.1. בחודש ינואר 2017 פורסמה הזמנה להשתתף בשיח;
 - 31.2. נערכה פנייה יזומה לבעלי עניין על בסיס רשימות התפוצה של הרגולטור;
 - 31.3. בנוסף בוצעה פניה לחברות ההדברה באמצעות ארגון מדבירי מזיקים בישראל.
32. תחום מדיניות רגולציה קיים ראיונות עם בעלי העניין, בהם התבקשו לתאר תהליכים רגולטוריים מרכזיים, את מידת ההכבדה שכרוכה בהם, עומסים ברגולציה ואפשרויות להפחתת העומסים. להלן דוגמאות למרכזיים בהם:
 - 32.1. ביום 31.1.2017 התקיים שולחן עגול עם חברות הדברה ובהשתתפות נציגי ארגון מדבירי המזיקים בישראל.
 - 32.2. ביום 31.1.2017 התקיים שולחן עגול עם יצרני אריזות עץ.
 - 32.3. ביום 19.2.2017 התקיימה פגישה עם חברת אחסנה ירוקה.
 - 32.4. ביום 25.2.2017 התקיימה שיחה עם יצרן אריזות עץ נוסף.
33. בחודשים מרץ עד ספטמבר 2017 נערכו פגישות וראיונות השלמה עם מספר בעלי עניין, על מנת להשלים את התמונה בכל הנוגע לעומסים ולסיבותיהם. בשלב זה נאסף מידע לצורך תחשיב כימות.

חלק ג' – תכנית המשרד להפחתת הנטל הרגולטורי

א. כללי

34. התכנית מקדמת בעיקר צעדים הנוגעים לצמצום הבירוקרטיה. צמצום זה נעשה על ידי פרסום בהיר וברור יותר של דרישות הרגולציה וכן על ידי שינוי הדרישות לתקני ביצוע במקום תקני תהליך בחלק מן המקרים.
35. במסגרת התכנית יבוצע ייעול של התהליכים הקיימים. עם זאת, אין בה כדי לשנות את מדיניות הממשלה או את מדיניות המשרד בתחום ההכרה במדבירים וביצרני אריזות העץ.

ב. פרטי התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

ב.1. צעדים בתחום ההכרה במדבירים לביצוע טיפולי הסגר

36. הקמת מתקן טיפולי הסגר בנמל התעופה בן גוריון ובחינת אפשרות הקמת מתקנים דומים בנמלי הים.
- 36.1. במסגרת נוהל המדבירים הרגולטור מחייב כי מקום ביצוע הטיפול יהיה מואר היטב, כי במקום הטיפול יהיו מים זורמים וחשמל זמין. אולם, במהלך גיבוש התכנית עלה כי המיקום בו מבוצע הטיפול אינו בשליטתו של המדביר, אלא הוא מגיע אל הנקודה שבה נמצאת המכולה. במקרים רבים הנקודה שבה נמצאת המכולה איננה עומדת בדרישות הנוהל, ולמדביר אין מה לעשות בנידון, היות שאין בכוחו לחייב את הלקוח או את הנמל לשנע את המכולה אל נקודה אחרת אשר עומדת בדרישות אלו.
- 36.2. עוד עלה כי הליך הביצוע של טיפול איוד אורך בין מספר שעות לבין מספר ימים. כאשר הטיפול אורך מספר ימים, המדביר מתחיל את ביצוע טיפול האיוד, על ידי הזרמת גז אל תוך המכולה ומוודא כי הטיפול מתבצע כהלכה ולאחר מכן עוזב את המקום, וחוזר רק בתום הטיפול (כעבור מספר ימים). במקרים רבים המכולה מוזזת מן המקום המקורי שבו היא עמדה בעת תחילת הטיפול. הזזה זו מקשה מאוד על המדבירים במציאת המכולה לצורך סיום הטיפול.
- 36.3. בנוסף עלה כי במסגרת העקרונות המופיעים בנוהל המדבירים מוגדר כי בעת ביצוע טיפול באמצעות מתיל ברומיד במכולה, על המדביר לכסות את המכולה באמצעות ניילון, היות והמכולה אינה אטומה בצורה מוחלטת. בצורה זו הניילון אוטם את המכולה כך שלגז יהיה קשה יותר לצאת מהשטח המאויד וכך ייעל את ביצוע הטיפול ויגרום להשמדת מזיקים. דרישה זו קשה מאוד ליישום, היות שמרבית הטיפולים מבוצעים באיזור נמלי הים שמתאפיין ברוחות מאוד חזקות אשר מקשות על הניילון להישאר פרוס מעל המכולה למשך ימים או שעות. לכן דרישה זו מצריכה זמן וכח עבודה נוסף מצד המדביר הדרישה ומייקרת באופן משמעותי את עלות ההדברה עבור הלקוח. כך שטיפול שעולה כ-500-600 ₪ עבור איוד של מכולה, עולה קרוב ל-2000 ₪, עקב הדרישה לכיסוי המכולה.
- 36.4. זאת ועוד, במסגרת הנוהל מגדיר הרגולטור דרישה להכנסת מאורר ושני צינורות בעת ביצוע טיפול איוד. אולם מאידך, קיימת דרישה לאיטום מוחלט של המכולה בעת ביצוע הטיפול. דבר זה יוצר קושי מובנה בביצוע טיפולי ההסגר, מכיוון שהכנסת הצינורות וכבל החשמל של המאוורר דרך הדלת מקשים מאוד על ביצוע איטום מוחלט של המכולה.

- 36.5. לאור על האמור לעיל, פועל הרגולטור במרץ להקמה של מתקן לטיפול הסגר בנתבי"ג אשר יספק תנאים מיטביים לביצוע טיפולי ההסגר. מתקן זה בנוי כך שמשטחי התוצרת הדורשים חיטוי מוכנסים אל תוך המתקן ונסגרים בתוכו באופן הרמטי. מתקן זה יחסוך את הצורך באיטום המכולה באמצעות ניילון, וכן את הוא פותר את בעיית איטום המכולה בעת הכנסת כבל המאוורר וצינורות הזרמת חומר האיוד היות שהמתקן בעצמו יספק את רמת האיטום הדרושה והוא, כך שביצוע הטיפולים במכולה יוכל להתבצע כאשר דלתות המכולה פתוחות. כמו כן, בסביבת המתקן קיימות כלל התשתיות הדרושות, כגון: מים זורמים וחיבור לחשמל כך שבעיית התשתיות הדרושות לביצוע הטיפול יפתרו אף הן. בעיית הזזת המכלות תיפתר אף היא מכיוון שהמכולה תהיה סגורה ונעולה בתוך מתקן הטיפולים עצמו.
- 36.6. צעד זה יאפשר למדבירים לבצע את הטיפולים בצורה נוחה ובטיחותית תוך עמידה בדרישות הרגולטור. בנוסף, המתקן יחסוך למדבירים תפעוליות הכרוכות באיטום המכולה במקרים בהם נדרש כיסוי באמצעות ניילון ובכך אף יוזיל את עלות הטיפול ליבואנים וליצואנים.
- 36.7. עוד יצוין, כי המתקן צפוי לאפשר הקלות באישור בקשות יבוא חדשות על סמך הידיעה שקיים מתקן טיפולים איכותי, שבכוחו להדביר נגעים בצורה אפקטיבית יותר מן המצב כיום.
- 36.8. הקמת מתקן טיפולי ההסגר בנתבי"ג נמצאת בשלבי יישום מתקדמים.
- 36.9. בנוסף מבצע הרגולטור בדיקה באמצעות חברת ייעוץ של היתכנות ההקמה של מתקנים לטיפול הסגר גם בנמלי הים. עבודה זו בוחנת את המודל המומלץ להקמת המתקן ואת מודל ההפעלה והכדאיות הכלכלית להקמת מתקנים אלו.
37. **פרסום הנחיות ברורות בנוגע למקרים בהם קיימת דרישה לאיטום המכולות במהלך טיפולי איוד.**
- 37.1. בהמשך לאמור בסעיף 36.3, עלה במהלך גיבוש התכנית כי קיימת אי בהירות בנוגע לדרישה לכיסוי המכולה באמצעות ניילון ונמצא כי היא נדרשת על ידי הרגולטור רק באחד משני מקרים: כאשר מדובר בהשמדה של תוצרת או כאשר זוהו נגעי הסגר בעין על ידי מפקח מן השירותים להגנת הצומח בנמל. הדבר נדרש במקרים אלו מכיוון שבהם קיים סיכון ממשי ולכן הרגולטור דורש דרישה מחמירה יותר של איטום המכולה.
- 37.2. בשאר המצבים כאמור בסעיף 36.4, הרגולטור לא דורש ולא ידרוש לאטום את המכולה באמצעות ניילון בעת ביצוע טיפולי איוד, אלא רק דורש לאטום את נקודת ההחדרה של כבל המאוורר וצינורות האיוד באמצעות סרט דביק. מבדיקת הנושא עלה כי איטום זה אינו אידיאלי (ולכן המשרד מתמקד בפיתוח מתקנים מסודרים לטיפול הסגר כמפורט בסעיף 36), אך עד מציאת פתרון ארוך טווח הוא אפשרי ומספק.
- 37.3. על כן הוחלט שהרגולטור יבהיר את דרישותיו בנוגע לאיטום המכולות בהתאם למצבים השונים במסגרת נוהל המדבירים.
- 37.4. צעד זה יפשט את ביצוע טיפולי ההדברה עבור המדבירים ויוזיל את עלות הטיפול. בנוסף צעד זה ישפר את הבהירות למדבירים וכפועל יוצא מכך ישפר את רמת הציות שלהם לדרישות הרגולציה.
- 37.5. לצורך יישומו של צעד זה יעדכן הרגולטור את נוהל המדבירים בשיתוף עם תחום מדיניות רגולציה ויפרסמו לציבור.

38. הגברת האכיפה על אופן סידור המשלוחים במכולה והתאמתו לדרישות הרגולציה.

- 38.1. במסגרת נוהל המדבירים, קיימות דרישות הנוגעות לאופן סידור המכולה טרום התחלת ביצוע טיפול באיוד. דרישות אלה מחייבות שהמכולה תהיה מועמסת עד לא יותר מ-80% מן הקיבולת שלה, וכן שהיא תהיה מסודרת כך שבין כל משטח ומשטח במכולה יהיה רווח של כ-5 ס"מ לפחות. דרישות אלו נקבעו על מנת שטיפול האיוד, אשר נעשה באמצעות הזרמת גז, יהיה אפקטיבי ויאפשר את זרימת הגז אל כלל המשטחים במכולה.
- 38.2. במקרים בהם המכולה איננה מסודרת באופן הרצוי, מוגדר במסגרת הנוהל, כי על המדביר לסרב לבצע את האיוד, מכיוון שהטיפול לא יהיה אפקטיבי. במסגרת גיבוש התכנית עלה כי מרבית המכולות כיום, מגיעות כאשר הן עמוסות מעבר ל-85% תפוסה ואינן עומדות בדרישות הרגולטור. לטענת המדבירים, אין אכיפה מספקת של הנושא על ידי הרגולטור בנמל. כתוצאה מכך המדבירים נדרשים להיות הגורם הבלעדי שאוכף דרישה זו. הדבר יוצר קושי מכיוון שאם היה מדובר במקרים בודדים, ניתן היה לסרב לבצע את העבודה. אך כאשר מרבית המכולות מגיעות באופן שאינו תואם, נוצר מצב שבו המדבירים אינם יכולים לבצע את הטיפולים כנדרש ולמעשה נדרשים שלא לבצע את מלאכתם ולא לקבל שכר.
- 38.3. על כן הוחלט במסגרת התכנית להגביר את האכיפה על אופן הגעת המשלוחים בנמל. במסגרת כך יפרסם מנהל אגף ההסגר תזכורת ליבואנים ולעמילי המכס בנוגע לדרישות סידור המכולה.
- 38.4. הרגולטור גם יכשיר את מפקחי ההסגר בנמלים כדי שיוכלו לפקח באופן אפקטיבי יותר על עמידת היבואנים בדרישות סידור המכולות ביבוא, כך שתוגבר האכיפה על היישום של דרישה זו.
- 38.5. צעדים אלו ישפרו את עמידת היבואנים בדרישות סידור המכולות, יעבירו את מרכז כובד של פעולות הפיקוח אל אגף ההסגר ויאפשרו שמירה טובה על ביצוע טיפולי ההסגר באופן איכותי ובטיחותי.
- 38.6. יודגש כי צעד זה אינו מסיר מן המדבירים את האחריות ואת האיסור לבצע טיפול ליבואן שמשטחיו אינם מסודרים על פי הדרישות.
- 38.7. עוד יודגש כי יישומו של צעד זה כפוף להשלמת הבדיקה המשפטית באשר לסמכות להסדיר את פעולות המדבירים ולקביעת הוראות שימנעו ניגוד עניינים בפעולותיהם.

39. עדכון ספר הטיפולים.

- 39.1. כיום חלק ניכר מן הטיפולים אינם מפורטים במסגרת רישיון היבוא ואינם מעודכנים בספר הטיפולים של הרגולטור. כתוצאה מכך על המדבירים לפנות אל הרגולטור ולבקש לקבל את דרישות טיפול ההדברה. בתהליכי היצוא, פונים המדבירים אל הרגולטור עבור כל טיפול מכיוון שטיפולי היצוא כלל לא מפורטים במסגרת ספר הטיפולים. לאחר פניית המדבירים, הרגולטור שולח להם את ההנחיות באופן מקוון. מדובר על כ-250 פניות בשנה.
- 39.2. בנוסף על כך, ישנם מספר סוגי תוצרת, שהרגולטור טרם קבע מהו הטיפול הדרוש להם. במקרים אלו הרגולטור צריך לעיין בספרות המקצועית בארץ ובחו"ל ולקבוע מהו הטיפול הדרוש. תהליך זה אורך מספר ימים. במקרים בהם אין התייחסות בספרות המקצועית הרגולטור פונה אל מומחים שונים בארץ ובמקרים חריגים אף מבצע ניסויים בכדי לבדוק את האפקטיביות של הטיפול לפני מנחה לעשות בו שימוש. במקרים אלו התהליך אורך מספר רב של חודשים.

39.3. על כן הוחלט במסגרת התכנית כי הרגולטור יעדכן את ספר הטיפולים. ספר זה יהווה מסמך מרכז של כל סוגי הטיפולים הקיימים ביבוא וביצוא, בו יפורטו עבור כל סוג טיפול: כיצד הוא מבוצע, מה הם התנאים הדרושים לביצוע ולאיילו מקרים טיפול זה מתאים. תהליך זה יבוצע באמצעות כח עזר חיצוני שיגויס לשם כך.

39.4. צעד זה יחסוך את הצורך לפנות אל הרגולטור בכדי לברר מהו הטיפול הדרוש ויפשט את תהליך ביצוע טיפולי ההסגר למשלוחי היבוא והיצוא ובכך יאפשר זרימה חלקה יותר של תהליך היבוא.

39.5. לצורך יישומו של צעד זה יגויס כח עזר לתקופה מוגבלת אשר יסייע באיסוף החומרים ועיבודם תחת הנחייתו של הרגולטור.

40. ביטול הדרישה לכתיבת נוהל עבודה ע"י המדבירים ואישורו ע"י הרגולטור.

40.1. כאמור לעיל, מדביר אשר מעוניין לקבל הכרה נדרש לכתוב נוהל לאור העקרונות שמופיעים בנוהל של הרגולטור. לאחר כתיבת הנוהל ושליחתו לרגולטור מתחילה תכתובת ארוכה בין הרגולטור לבין חברת ההדברה בנוגע לתיקונים נדרשים בנוהל, עד אשר הנוהל כתוב לשביעות רצונו של הרגולטור.

40.2. במסגרת גיבוש התכנית עלה כי תהליך אישור הנוהל על ידי הרגולטור אינו מתבצע באופן מיטבי ודורש תשומות עבודה גבוהות מצדו ומצד המדבירים. בנוסף עצם כתיבת הנוהל על ידי החברה, איננה מבטיחה שמדבירי החברה בקיאים בדרישות הרגולציה.

40.3. על כן הוחלט שהרגולטור יבטל את הדרישה לכתוב נוהל עבודה ובמקום זאת יחייב את המדבירים לעבוד עפ"י נוהל המדבירים. בנוסף על כך, ימשיכו המדבירים לעבור בדיקה מעשית של אופן ביצוע הטיפול על ידם בשטח, כך שהרגולטור יוכל לוודא את הרמה המקצועית והידע שלהם בביצוע הטיפולים.

40.4. באופן זה ייחסכו תשומות העבודה וזמן ההמתנה הרב שכרוכים בכתיבת הנוהל. בנוסף יתאפשר לרגולטור לוודא כי כלל המדבירים שעתידים לבצע את טיפולי ההסגר בקיאים בדרישות ומיומנים לבצע אותן.

40.5. לצורך יישומו של צעד זה הרגולטור יעדכן את נוהל המדבירים ויפרסם אותו לציבור. בנוסף, לצורך השלמת הבסיס המשפטי של תהליך ההכרה במדבירים, תעוגן הסמכות להכרה במדבירים במסגרת תקנות היצוא מכך חוק הגנת הצומח.

47. הארכת תוקף תעודת ההכרה למדבירים לשלוש שנים.

40.1. כיום, כפי שפורט לעיל, מדביר חדש שמתחיל בתהליך הכרה, מקבל הכרה זמנית לשלושה חודשים. בתום שלושה חודשים, לאחר ביצוע ביקורת של הרגולטור על אופן ביצוע הטיפול ע"י המדביר ובמידה שהכל נמצא תקין, המדביר מקבל תעודת הכרה בעלת תוקף של שנה. את התעודה הזו נדרש המדביר לחדש בכל שנה מחדש.

40.2. במסגרת התכנית הוחלט להאריך את תוקף תעודת ההכרה של המדבירים לשלוש שנים באופן הבא: לאחר קבלת תעודת ההכרה הזמנית של שלושה חודשים תבוצע ביקורת של הרגולטור על אופן ביצוע הטיפול ע"י המדביר ובמידה שהכל נמצא תקין, המדביר יקבל תעודת הכרה בעלת תוקף של שנה. לאחר שנה, הרגולטור יבצע ביקורת נוספת בעת ביצוע טיפול ע"י המדביר ובמידה שהכל נמצא תקין

הרגולטור יעניק למדביר תעודת הכרה בעלת תוקף של שלוש שנים. מעתה ואילך בכל פעם שתחודש למדביר תעודת ההכרה, התוקף שלה יהיה לשלוש שנים.

40.3. צעד זה ימצא את תדירות חידושי תעודות ההכרה ע"י הרגולטור, ויחסוך למדבירים את הברוקרטיה הכרוכה בחידוש תעודת ההכרה.

41. שיתוף הציבור בעדכוני הנוהל וקביעת הדרישות לטיפול בהסגר.

41.1. במסגרת גיבוש התכנית עלה כי לא מוצא תהליך שיתוף המדבירים בעת גיבוש נוהל המדבירים וכי שיתוף שלהם בעת כתיבת הנוהל הייתה מגדילה את הישגות שלו וממילא הייתה גם מגבירה את רמת הציוד של המפוקחים.

41.2. על כן הוחלט לקיים מפגש של הרגולטור עם המדבירים. במפגש זה יציג הרגולטור את השינויים שמבוצעים במסגרת התכנית וכן יציג טיוטת נוהל מעודכנת לצורך קבלת הערותיהם.

41.3. צעד זה ישפר את שיתוף המידע בין הרגולטור לבין המדבירים, יאפשר ללבן סוגיות שבמחלוקת ויגביר את בהירות הדרישות למפוקחים.

ב.2. צעדים בתחום ההכרה ביצרני אריזות עץ.

42. פרסום הנחיות עבודה מלאות ומפורטות לתהליך אישור יצרני אריזות העץ.

42.1. כאמור לעיל, דרישות הרגולטור מפורסמות במסגרת הנחיות אריזות העץ. במסגרת גיבוש התכנית עלה כי קיימות לרגולטור דרישות נוספות אשר מופיעות במסמכי עבודה פנימיים, ושאינן מפורסמות במסגרת הנחיות אלה כגון: דרישה למינוי אחראי על תהליך העבודה, דרישה לניהול איזורים נפרדים לחומר לפני טיפול ולחומר שעבר טיפול, דרישה לניהול מערכת בקרת איכות.

42.2. על כן הוחלט לכתוב הנחיות עדכניות ומפורטות, אשר יכילו את כלל הדרישות והתנאים לצורך קבלת הכרה ליצור אריזות עץ.

42.3. צעד זה יגביר את הבהירות למפוקחים וישפר את רמת הציוד לדרישות הרגולציה. בנוסף, יושלם הבסיס המשפטי לפיקוח על יצרני אריזות עץ במסגרת תקנות שיתוקנו מכך חוק הגנת הצומח.

43. ביטול הדרישה לכתוב נוהל עבודה ע"י יצרני אריזות העץ ליצוא ואישורו ע"י הרגולטור.

43.1. בדומה למפורט בסעיף 45 תבוטל הדרישה מיצרני אריזות העץ לכתוב נוהל עבודה לצורך קבלת אישור לייצר אריזות עץ ליצוא. במקום זאת, יצרני אריזות העץ יידרשו לעמוד בדרישות הרגולטור המפורטות בנוהל יצרני אריזות העץ.

ג. כימות עלויות הרגולציה

44. במסגרת התהליך יושמה מתודולוגיית כימות איכותנית. כימות העלויות נעשה רק ביחס לעלויות הישירות של הרגולציה ואינו כולל עלויות עקיפות, עלויות אלטרנטיביות ועלויות משקיות. מתודולוגיית הכימות התבססה על שני מקורות:

44.1. הספר השלישי במדריך הממשלתי להפחתת הנטל הרגולטורי (2015);

44.2. מדריך ה-OECD לכימות עלויות רגולציה:

OECD Regulatory Compliance Cost Assessment Guidance (2014)

45. כימות עלויות הרגולציה החל במסגרת איסוף המידע בציר בעלי העניין, כחלק מהפגישות עם בעלי העניין והשולחנות העגולים שנערכו. התהליכים המרכזיים שמופו בשלב ניתוח הרגולציה פורקו לתתי-תהליכים, אשר מהם נגזרו החובות הרגולטוריות הפרטניות. מתוך כל חובה נותחו הפעולות שעל בעלי העניין לבצע כדי לעמוד בה. רכיבי העלות של כל פעולה כומתו באמצעות מידע פרטני מבעלי העניין, נתונים שהתקבלו מהרגולטור ונתונים משקיים (למשל, שכר טרחת עורך דין).
46. תחשיב הכימות מביא בחשבון את השכיחות היחסית של רכיבי עלות הרגולציה. כימות העלויות כולל התייחסות לתוחלת של כל פעולה (תדירות הבדיקות; תדירות חידוש רישיון; שיעור הבקשות שמועברות לבחינה מעמיקה) ו"לנתח השוק" (מתוך כלל התהליכים אצל הרגולטור) של חובות, פעולות ורכיבי עלות (למשל, עלויות בדיקה שנערכת עבור מוצר או תהליך מסוג מוגדר שוכללו לפי "נתח השוק" שלהם בהשוואה ליתר החובות או התהליכים המקבילים).
47. כימות העלויות מבחין בין עלויות במישור הדרישות ועלויות במישור הבירוקרטיה.³

ד. ניתוח השפעות התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

ד.1. שינויים בבירוקרטיה

48. התכנית מקדמת כתיבה של ספר טיפולים מעודכן לטיפולי ההסגר הנדרשים ביבוא וביצוא. כתיבת ספרים תצמצם באופן משמעותי את הצורך לפנות אל הרגולטור לצורך קבלת הנחיות אודות הטיפולים הנדרשים. בנוסף, המרת הדרישה לכתיבת נוהל עבודה לצורך קבלת הכרה לדרישה לביצוע מבחן מיומנות על ידי המדבירים תצמצם באופן משמעותי את רמת החיכוך של המפוקחים עם הרגולטור.
49. התכנית צפויה להפחית 35% מהעלות הישירה של הבירוקרטיה: יופחתו 17% מהעלויות הכספיות של הבירוקרטיה ו-89% מימי המתנה. בסה"כ צפויה התכנית לחסוך למשק 26,228 ש"ח בעלויות הישירות של הבירוקרטיה.

ד.2. שינויים בדרישות הרגולציה

50. לא רלוונטי. התכנית איננה עוסקת בהתאמת בשינוי דרישות הרגולציה.

ד.3. התאמה של הדרישות הטכניות למקובל בעולם

51. לא רלוונטי. התכנית איננה עוסקת בהתאמת הדרישות הטכניות למקובל בעולם.

³ בסעיף ההגדרות של החלטת ממשלה 2118 מיום 22.10.2014 בנושא "הפחתת הנטל הרגולטורי" הוגדרו המונחים הבאים: "עלות העמידה בדרישות הרגולציה – העלות הישירה הכרוכה בעמידה בדרישות התוכן של הרגולציה"; "עלות הבירוקרטיה – העלות הישירה הנובעת מתהליכי העבודה מול הרגולטור כגון חובות דיווח, הגשת בקשות וטפסים, קבלת רישיונות, זמני המתנה וכו'".

ד.4. ניתוח השפעות משקיות של התכנית

52. הצעדים שמבוצעים במסגרת התכנית בתחום ההכרה במדבירים צפויים לקדם את תהליכי היבוא והיצוא של תוצרת חקלאית צמחית, ולסייע בפתירת שווקים מהירה יותר ליבוא וליצוא.

53. הצעדים שמבוצעים במסגרת התכנית בתחום הפיקוח על יצרני אריזות העץ, צפויים לשפר את כלל תהליכי היצוא, שבמסגרתם נעשה שימוש באריזות עץ.

נספח א' – כימות הפחתת עלויות הרגולציה

הטבלה הבאה מציגה את עלויות הרגולציה במסגרת התהליכים השונים, לפני התכנית ולאחריה. הטבלה מציגה את סך העלויות הישירות למשק לפי תחשיב מצרפי.

מספר התהליך	שם התהליך	סוג עלות	עלות מצב קיים	עלות לאחר תכנית
תהליכי מדברים				
1	קבלת הכרה	עלות בירוקרטיה - כסף	13,580	1,580
		עלות בירוקרטיה - ימי המתנה	360	0
		עלות דרישות - כסף	52,100	52,100
2	דרישות שוטפות	עלות בירוקרטיה - כסף	49,320	37,320
		עלות בירוקרטיה - ימי המתנה	600	120
		עלות דרישות - כסף	25,200	25,200
תהליכי אריזות עץ				
3	אישור ראשוני ליצור אריזות עץ	עלות בירוקרטיה - כסף	2,430	203
		עלות בירוקרטיה - ימי המתנה	135	0
		עלות דרישות - כסף	0	0
4	דרישות מיצרנים המטפלים במתיל ברומיד	עלות בירוקרטיה - כסף	0	0
		עלות בירוקרטיה - ימי המתנה	0	0
		עלות דרישות - כסף	108,000	108,000
5	דרישות תיעוד	עלות בירוקרטיה - כסף	90,000	90,000
		עלות בירוקרטיה - ימי המתנה	0	0
		עלות דרישות - כסף	0	0

עלות לאחר הפחתה			עלות רגולציה קיימת		
בירוקרטיה		דרישות (שקלים חדשים)	בירוקרטיה		דרישות (שקלים חדשים)
ימי המתנה	כסף (שקלים חדשים)		ימי המתנה	כסף (שקלים חדשים)	
120	129,103	185,300	1,095	155,330	185,300

89%	17%	0%	הפחתה באחוזים		
975	26,228		סה"כ הפחתה		

בירוקרטיה	דרישות	הפחתה משוכללת באחוזים
35%	0%	

נספח ב' – פירוט הסוגיות הרגולטוריות שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית

בנספח זה מפורטות סוגיות רגולטוריות שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית וכן סוגיות רחב שאינן תחת אחריותו הישירה של הרגולטור.

א. סוגיות שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית

1. אישור חומר גלם שטופל באמצעות לימזול כחומר גלם מחוטה.

1.1. כאמור לעיל, קיימות שתי אפשרויות לעמידה בדרישות התקן: לבנות את אריזות העץ מחומר גלם אשר עבר טיפול או לחלופין לטפל באריזות העץ במפעל עצמו לאחר בנייתן.

1.2. במסגרת תהליך איסוף המידע עלה כי קיים קושי לייבא חומר גלם אשר טופל באמצעות הטבלה בחומר הנקרא לימזול, מכיוון שהרגולטור אינו מכיר בחומר זה כחומר מאושר לביצוע טיפולים בעץ.

1.3. סוגיה זו לא טופלה מאחר שלאחר בדיקה נמצא כי חומר זה איננו מוכר במסגרת התקן של ה-IPPC כחומר מאושר לטיפול בעץ.

נספח ג' – תכנית עבודה לביצוע התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

מועדי הביצוע של משימות הלשכה המשפטית כפופים לאישור סופי של תכנית העבודה על ידי מנכ"ל המשרד.

מספר משימה	שם משימה	מדד	אחראי	תאריך סיום	שותפים
פיקוח על מדבירים					
1.	בחינת היתכנות ההקמה של מתקני טיפול נוספים בנמלי הים באמצעות חברת יעוץ.	פרסום המלצות חברת הייעוץ	עמית מזרחי, מרכז יצוא	31.12.2018	
2.	עדכון נוהל המדבירים כי בנודע לדרישה לאיטום המכולה באמצעות ניילון	פרסום נוהל מעודכן באתר הרגולטור	עמית מזרחי, מרכז יצוא	30.6.2018	
3.	פרסום ריענון ליבואנים ולעמילי המכס של הדרישות הנוגעות לסידור המכולות לקראת טיפול ביבוא	פרסום הודעה לציבור היבואנים ועמילי המכס	עמית מזרחי, מרכז יצוא	30.6.2018	
4.	עדכון ספר הטיפולים יעודכן כך שיפורטו בו כלל הטיפולים הדרושים ביבוא וביצוא.	העלאת ספר הטיפולים המעודכן לאתר הרגולטור	עמית מזרחי, מרכז יצוא	31.12.2018	עו"ד דפנה טיש, לשכה משפטית
5.	ביטול הדרישה מהמדבירים לכתוב נוהל עבודה, ובמקומה הם יידרשו לעמוד בנוהל שכתב הרגולטור.	יפורסם במסגרת הנוהל המעודכן	עמית מזרחי, מרכז יצוא	30.6.2018	
6.	הארכת תוקף תעודות ההכרה לשלוש שנים.	יפורסם במסגרת הנוהל המעודכן	עמית מזרחי, מרכז יצוא	30.6.2018	
7.	ייערך מפגש עם חברות ההדברה, לצורך עדכון בשינויים, הצגת הנוהל המעודכן וליבון סוגיות שבמחלוקת שעלו במהלך תהליך מיפוי העומסים.	קיום המפגש	עמית מזרחי, מרכז יצוא	30.6.2018	

שותפים	תאריך סיום	אחראי	מדד	שם משימה	מספר משימה
פיקוח על יצרני אריזות עץ					
	31.12.2018	עמית מזרחי, מרכז יצוא	פרסום ההנחיות באתר הרגולטור	פרסום הנחיות מעודכנות המפרטות את הדרישות לפיקוח על יצרני אריזות העץ ליצוא.	.8
	31.12.2018	עמית מזרחי, מרכז יצוא	יעודכן במסגרת פרסום ההנחיות	תבטל הדרישה מיצרני אריזות העץ לכתוב נוהל עבודה, ובמקומה הם יידרשו לעמוד בהנחיות שכתב הרגולטור.	.9